

KITEEN KAUPUNKI

Ympäristölautakunta

25.11.2025 § 77

Dnro 174/11.02.03.00/2025

PÄÄTÖS 4/2025

Maa-aineslain mukaisessa asiassa

Annettu tiedoksi julkisella kuulutuksella

27.11.2025

ASIA

Päätös UPM Kymmene Oy:n maa-aineslain 4 §:n mukaisesta maa-ainesten ottamislupahakemuksesta. Sisältää päätöksen maa-aineslain 12 §:n mukaisesta vakuudesta ja 21 §:n mukaisesta aloittamisoikeudesta muutoksenhausta huolimatta.

HAKIJA

UPM Kymmene Oyj

MAANOMISTAJA

UPM Kymmene Oyj

TOIMINTA JA SEN SIJAINTI

Maa-ainesten ottaminen.

Maa-aineksen ottoalue sijaitsee Kiteen kaupungissa Puhoksen kylässä Nivunki nimisellä tilalla RN:o 20:1, kiinteistötunnus 260-421-20-3.

LUPAVIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Maa-aineslain 7 §:n mukaan luvan maa-ainesten ottamiseen myöntää kunnan ympäristönsuojeluviranomainen.

Kiteen kaupungin hallintosäännön (7.4.2025) 5 luvun 16.3 §:n mukaan ympäristölautakunta toimii kunnan maa-aineslain tarkoittamana lupa- ja valvontaviranomaisena.

TOIMINTAA KOSKEVAT LUVAT JA ALUEEN KAAVOITUSTILANNE

Suunniteltu maa-ainesten ottopaikka sijaitsee kiinteistöllä, jossa on aikaisemminkin ollut luvanvaraista maa-ainesten ottoa. Kiinteistöllä Nivunki on ollut Kiteen kaupungin ympäristölautakunnan 9.12.2020 § 70 antama päätös maa-ainesten ottamisesta.

Pohjois-Karjalan maakuntakaavan 2040 yhdistelmäkartalla alueelle ei ole osoitettu merkintöjä. Alueella ei ole yleis- tai asemakaavaa, alue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella.

Suunnittelukohde sijoittuu pohjavesien suojelun ja kiviaineshuollon yhteensovittaminen (POSKI) -projektin osoittamalle maa-ainesten ottoon soveltuvalla alueella.

MAA-AINEKSEN OTTOTOIMINNAN KUVAUS

Alueen nykytilanne:

Ottamisalue sijoittuu Nivungin itäpuolella olevaan itä-länsisuuntaiseen soravaltaiseen harjumuodostumaan, Pässilamminsäärkeän. Ottokiinteistö sijaitsee Kiteen lounaispuolella Selkäkankaantien kaakkoispuolella. Kiteen taajamasta on matkaa tiestöä pitkin noin 28 km.

Suunnitelma-alueen länsiosa on maa-ainesten ottamistoiminnan piirissä olutta aluetta, kun taas itäosa sijoittuu metsätalouskäytössä olevalle alueelle. Alueen länsikulmaan johtaa metsäautotie, jota pitkin alueelle kuljetaan. Tämä tie liittyy Selkäkankaantiehen, jonne on matkaa noin 400 metriä.

Luonnollinen maanpinta vaihtelee ottamisalueella +98,7 – 107,1 m (mpy). Pohjaveden pinnan keskimääräinen taso on +98,5 (N2000). Alueen lähin luokiteltu pohjavesialue on Suvannonkankaan pohjavesialue, joka sijaitsee noin 3,2 km etäisyydellä pohjoisen suuntaan. Ottamisalueen välittömässä läheisyydessä ei ole tiedossa olevia lähteitä, talousvesikaivoja tai vedenottoja. Alueen välittömässä läheisyydessä ei ole myöskään luonnonsuojelualueita. Lähin Natura-alue on ottoalueen länsipuolella, lähimmillään 900 metrin päässä sijaitseva Pyhäjärven luontokokonaisuus. Lähin luonnonsuojelualue on Hiekkaniemi (YSA073756), joka on alueen koillispuolella noin 3,4 km päässä. Ottoalueen läheisyydessä ei ole pienvesiä tai puroja, lähin pintavesimuodostuma on noin 120 metrin päässä oleva Pässilampi. Lähin asuinkiinteistö sijaitsee ottamisalueen länsipuolella noin 1 km päässä.

Ottotoiminnan kuvaus:

Alueelta otettavia maa-aineksia käytetään luvan hakijan omistamien metsätilojen metsätieverkoston peruskorjauksiin, laajennuksiin ja kunnossapitoon. Alueelta saadaan kivistä hiekkaa ja soraa.

Lupaa haetaan 10 000 k-m³:n kokonaismäärälle ottamisajan ollessa 10 vuotta. Ottoalueen kokonaispinta-ala on noin 2,5 ha, josta noin 1,0 ha on maa-ainesten kaivuualuetta. Ottamiskorkeus vaihtelee 2-6 metrin välillä. Ottamista jatketaan nykyiseltä maa-aineksen ottoalueelta idän suuntaan. Alin ottamistaso on hakemuksessa esitetty tasoon +101.00 (N2000), kuitenkin jättäen pohjaveden ylämpään tasoon vähintään kaksi metriä paksu luonnontilainen suojamaakerros.

Ottamistoimintaa on tarkoitus jatkaa nykyisestä ottoalueesta itään päin. Ottamistoiminnan jakamista eri vaiheisiin ei ole esitetty ottosuunnitelmassa, koska hakemuksen mukainen alue on suhteellisen pieni. Ottamisjärjestys tarkentuu toiminnan edetessä, mm. maa-aineksen laatu ohjaa ottamisen etenemistä.

Ottamistoiminnan aikana maa-ainesluiskat otetaan kaltevuuteen 1:1,5 ja maisemoinnin yhteydessä maa-ainesluiskat muotoillaan kaltevuuteen 1:2,5. Ottamistoiminnassa käytetään maansiirtoon tarkoitettuja kaivinkoneita, pyöräkuormaajia ja materiaaleja jalostetaan siirrettävillä murskauslaitoksilla ja seuloilla. Murskauslaitos tuodaan alueelle murskausjakson alussa ja vietään pois jakson päätyttyä. Kuljetukset tapahtuvat kuorma-autoilla ja traktoreilla. Liikennettä aktiivisena aikana alueella voi olla 5–20 käyntiä vuorokaudessa. Kuljetusmäärissä on kuitenkin suuria vaihteluita riippuen mm. maa-aineksen kysynnästä ja vuodenajasta.

Alueella suoritetaan lajikkeiden murskausta sorasta ja vähäisessä määrin seulontaa. Hakemuksen mukaan murskausta olisi alle 50 vuorokautta toiminta-aikana. Ennen murskaustoiminnan aloitusta tehdään Kiteen kaupungin ympäristöviranomaiselle meluilmoitus.

Suunnitelmassa on varattu tilaa varastointi- ja käsittelyalueelle. Ottamisaluetta käytetään myös valmiiden lajikkeiden varastointi- ja käsittelyalueena. Tarvittavan varastointialueen laajuus tarkentuu työsuunnittelun ja jalostettujen lajikkeiden menekin mukaan. Alueella varastoidaan jalostettuja lajikkeita 1-3 vuoden tarpeen verran.

Ottoalueen pintamaat sekä hyötykäyttöön kelpaamattomat maa-ainekset läjitetään ottamisalueen reunoille ja varastointi- ja käsittelykentän rakenteisiin tai muuhun tarkoituksen mukaiseen paikkaan. Läjitetty pintamaat hyödynnetään alueen jälkihoidon yhteydessä.

Liikennöinti alueelle hoidetaan olemassa olevia tieyhteyksiä käyttäen lännen suunnasta tulevaa hiekkapintaista metsäautotietä käyttäen. Metsätie yhtyy Selkäkankaantiehen. Liikennöinnistä aiheutuvaa pölyämistä ehkäistään tarvittaessa vesikastelun avulla, säännöllisellä tiehuollolla ja kunnossapidolla sekä pitämällä ajonopeudet alhaisina.

Alueella ei käsitellä tai varastoida poltto- ja voiteluaineita pidempiaikaisesti, ainoastaan välittömään tarpeeseen tarvittava määrä. Polttoaine varastoidaan lukittavissa, IBC-hyväksytyissä ja tarkistetuissa kaksoisvaippasäiliöissä, joissa on laponesto mekanismi ja ylitäytönestin. Alueelle rakennetaan tarvittaessa suoja-alue varastoitaville poltto- ja voiteluaineille sekä työkonien tankkaus- ja paikoituspaikaksi. Alueelle varataan myös turvetta ja imeytysmattoja öljyvahinkojen varalle.

Hakemuksen mukaan melun- ja pölyn leviämistä ympäristöön seurataan aistinvaramaisesti. Murskauslaitteiston tekniikkaa säätämällä tai vaihtamalla tekniikkaa voidaan vaikuttaa melun ja pölyn leviämiseen mm. murskainten koteloinneilla tai vesikastelu järjestelmillä. Suunnitelma-alueen ottorintausta on toiminnan aikana noin 2–6 metriä korkea, ja rintauksen reunalle on kasattu pintamaista valli. Murskauslaitoksen läheisyyteen varastoitavat valmiit 5–10 metriä korkeat murskekasat torjuvat myös tehokkaasti melua.

Ottotoiminnan vaikutus ympäristöön:

Hakemuksessa esitetty toiminta koskee maa-ainesten ottamisen jatkamista olemassa olevalla alueella. Hakijan tiedossa ei ole, että aiempi toiminta olisi aiheuttanut merkittäviä haitallisia muutoksia alueen ympäristössä, eikä nykyisen toiminnan aikana ole tullut ilmi merkittäviä valituksia. Toiminta on luonteeltaan urakkapohjaista eikä jatkuvaa.

Suunnitelma-alue sijoittuu metsätalous käytön piirissä olevalle alueelle, joka on kaukana asutuksesta sekä pääteistä, laajojen talousmetsien ympäröivällä alueella ja ottamisalue ei erotu maastossa. Koillisen- ja etelänsuuntiin ottamisalueet näkyvät jonkin verran pitemmälle, jos puusto poistetaan tältä suunnalta.

Toiminnanharjoittaja huolehtii alueen siisteydestä, eikä alueella säilytetä romua tai muuta asiaankuulumatonta tavaraa. Suunnitelma-alueen metsät ovat käsiteltyjä talousmetsiä ja ympäröivät turvemaat on ojitettu. Merkittäviä luontoarvoja ei menetetä suunnitellun toiminnan myötä. Suunnitellun toiminnan ei arvioida aiheuttavan huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia

luonnonolosuhteissa. Suunnitelma-alueen ympäristössä sijaitsevilla metsä-alueilla on mahdollista marjastaa, sienestää ja metsästää kuten nykyisinkin. Ottamistoiminnan päätyttyä maisemallisia vaikutuksia vähennetään palauttamalla alue metsätalouskäyttöön jälkihoitotoimenpiteillä.

Lähimpään häiriintyvään kohteeseen on matkaa suunnitelma-alueen reunasta noin 1,0 km. Ottamistoiminnassa käytettävät työkoneet työskentelevät pääsääntöisesti ottamisalueen pohjalla, ja myös murskauslaitos ja seurat sijoitetaan sinne. Tällöin lähimpien rakennusten ja alueen pohjalla työskentelevien koneiden väliin jää ottamistoiminnan myötä syntyvä irtomaaluiska, pinta-avalli, välimaastossa kasvava puusto ja kumpareet.

Mikäli alueen toiminnasta aiheutuvasta melusta tai pölystä tulisi valituksia, selvitetäisiin melun/pölyn lähde ja valituksiin reagoitaisiin tarpeen mukaan. Melun- ja pölyn leviämistä ympäristöön seurataan aistinvaraisesti. Myös laitteiston tekniikkaa säätämällä tai tekniikkaa vaihtamalla voidaan vaikuttaa melun ja pölyn leviämiseen. Tarvittaessa toiminnasta aiheutuvaa melua ja sen laajuutta on mahdollista tarkastella/varmistaa melumittauksen avulla.

Alueella tapahtuvasta liikennöinnistä aiheutuvaa pölyämistä ehkäistään tarvittaessa vesikastelun avulla. Murskaustoiminnan pölyämistä vähennetään pitämällä putoamiskorkeudet mahdollisimman pieninä. Pölyhaitan arvioidaan jäävän hankealueelle, eikä pölystä aiheudu merkittävää haittaa asutukselle tai naapuritilojen muulle käytölle.

Suunnitelma-alueen toiminnalla ei arvioida olevan vaikutusta alueen pintavesiin, eikä lisäystä alapuolisissa ojissa virtaaviin vesimääriin, myös pölynsidonnessa käytettävä vesi sitoutuu materiaaleihin, koska sadanta- ja sulamisvedet imeytyvät nyky-/ lopputilanteessa suoraan maaperään. Alueella ei synny jätevesiä tai prosessijätevesiä.

Alueen normaalista toiminnasta ei aiheudu maaperä- tai pohjavesivahinkoja. Suunnittelun toiminnan ei arvioida vaikuttavan alueen maaperän pohjavedenpinnan tasoon. Riski alueen pohjavedelle on onnettomuustilanteessa tai konerikon yhteydessä mahdolliset öljyvuodot. Pohjaveden pilaantumisen riski minimoidaan mm. seuraavin toimin. Alueella ei säilytetä pidempiaikaisesti polttoaineita, koneita tai laitteita, silloin kun niitä ei toiminnassa tarvita. Polttoaineita ja muita öljytuotteita käsitellään tukitoiminta-alueella ja varastoidaan vain välittömän tarpeen mukainen määrä polttoainetta. Työkoneiden kuntoa seurataan säännöllisesti, jotta mahdolliset vuodot havaitaan välittömästi. Mahdolliseen polttoaine- tai öljyvahinkoon on varauduttu turpeella ja öljynimeytysmatoilla, jotka ovat murskauslaitoksen ja työkoneiden mukana. Murskaamon henkilökunta ja muut alueella työskentelevät työntekijät on opastettu toimimaan vahinkotilanteissa. Murskausasemalla sekä muissa koneissa on tarkistetut alkusammutuskalustot.

Vuotuinen toiminta ottamisalueella tulisi olemaan hakijan arvion mukaan 1–3 kuukautta/vuosi. Joinakin vuosina alue voi toimia ainoastaan varastointi-alueena, jolloin ottamistoimintaa ei ole lainkaan. Tämän vuoksi toiminnasta mahdollisesti aiheutuva häiriö ympäristölle rajautuu suhteellisen lyhyelle ajalle.

Alueen jälkihoito:

Toiminnan loputtua alue siistitään ja laitteet viedään alueelta pois. Jälkihoiton avulla alue pyritään liittämään luontevasti ympäristöönsä ja palautetaan takaisin metsätalouskäyttöön. Ottamisalueen pohjatasolle muotoillaan loivia muotoja ja kumpareita. Alueen maaston muotoilun jälkeen, annetaan alueen metsittyä joko luontaisesti tai keinollisesti (kylvämällä tai istuttamalla).

Ottoalueen maisemointia suoritetaan ottotoiminnan etenemisen mukaan, silloin kun lopullinen pohjataso saavutetaan ja toiminnasta vapautuva tila antaa mahdollisuuksia maisemoinnin suorittamiseen.

Ottamisalueen varsinainen kaivuualue maisemoidaan kaltevuuteen 1:2,5. Muotoiluissa pyritään luonnollisuuteen luomalla pientä vaihtelua rinteiden kaltevuuteen. Maisemoinnin yhteydessä luiskien muotoilussa hyödynnetään alueelle läjitetyt pintamaat ja hyötykäyttöön kelpaamaton maa-aines. Alueelle mahdollisesti jääviä suuria kiviä hyödynnetään alueelle muotoiltavien loiva-piirteisten kumpareiden teossa, kumpareet peitetään pintamailla.

Ottotoiminnan aikana tiivistyneet maakerrokset, kuten ajoreitit, rikotaan ja muokataan tarvittaessa paremman kasvualustan saamiseksi. Alueen maisemointi toteutetaan niin, ettei pintavesistä muodostu lammikoita.

TOIMINNAN ALOITTAMINEN

Hakija hakee maa-aineslupapäätöksen täytäntöönpanoa mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta maa-aineslain 21 §: mukaisesti. Perusteluina hakija ilmoittaa, että hakemuksen mukainen toiminta koskee toiminnan jatkamista alueella. Hakijan tiedossa ei ole, että alueen ympäristössä olisi aikaisemmin tehdyn toiminnan johdosta tapahtunut merkittäviä haitallisia muutoksia. Tiedossa ei ole, että hakemuksen mukaisella alueella olisi erityisiä luontoarvoja. Alue on kaukana pääteistä ja asutuksesta, ja sitä ympäröivät laajat metsämaat. Lähin häiriintyvä kohde sijaitsee 1,35 kilometrin etäisyydellä. Kivenlouhimojen, muun kivenlouhinnan ja kivenmurskaamojen ympäristönsuojelusta annetun valtioneuvoston asetuksen (800/2010, ns. MURAU-asetus) 3 §:n mukaiset sijoittumisedellytykset tältä osin täyttyvät.

Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset, melu ja pöly ovat toiminnan aikaisia, eivät pysyviä. Toiminnan aiheuttamiin ympäristöriskeihin varaudutaan lupapäätöksien ja lupahakemuksessa kuvatulla tavalla. Suunnitellun toiminnan ei arvioida vaarantavan yksityistä tai yleistä etua.

Lupahakemuksen saapuessa (3.8.2025) alueella oli voimassa oleva maa-aineslupa. Lupa on voimassa 11.12.2030 asti. Edellisen luvan mukainen otomäärä on otettu, joten hakija hakee uutta maa-aineslupaa.

Hakija on esittänyt ottamissuunnitelmassa luvan myöntämisen edellytysten täyttyvän. Suunnitellulla ottamisalueella ei ole kaunista maisemakuvaa, luonnon merkittäviä kauneusarvoja tai luonnonesiintymiä. Toiminnasta ei aiheudu asutukselle tai ympäristölle vaaraa tai haittaa, koska toiminta järjestetään ottamissuunnitelman mukaisesti. Toiminnassa noudatetaan lupapäätöstä. Hakija sitoutuu asettamaan hyväksyttävän vakuuden mahdollisten vahinkojen korvaamiseksi lupapäätöksen kumoamisen tai muuttamisen varalta.

ASIAN KÄSITTELY

Maa-aineslain mukainen hakemus tuli vireille 3.8.2025. Hakemuksen johdosta Kiteen kaupungin ympäristötoimi on kuullut naapurikiinteistöjen omistajia sähköisesti Lupapisteen kautta (11 kpl) sekä kirjeellä (24 kpl). Hakemuksen johdosta ei ole pyydetty lausuntoja.

Hakemuksesta on tiedotettu kaupungin verkkosivuilla ja julkipanot.fi -sivustolla 14.8. – 22.9.2025 julkaistulla kuulutuksella.

Maa-ainesten ottopaikalle tehtiin tarkastus 8.10.2025. Tarkastuksesta on laadittu erillinen tarkastuskertomus.

Muistutukset:

Muistutuksen jätti yksi naapurikiinteistön omistaja.

AA

Kiinteistön () omistajat vastustavat maa-aineslupan myöntämistä. Muistutuksen mukaan hakijan aikaisempi maa-ainestenotto on aiheuttanut merkittäviä riskejä ja haittavaikutuksia asutulle ja luontoympäristölle. Muistuttajien mukaan hakemus sisältää myös lukuisia virheellisiä ja puutteellisia tietoja. Muistuttajat vastustavat aloitusoikeuden myöntämistä ennen lupan lainvoimaisuutta. Muistuttajat huomauttavat, ettei hakija ole noudattanut edellisen ottoluvan määräyksiä, mm. pohjavedenpinnan mittauksia ei ole tehty, eikä vanhalla ottoalueella ole muistuttajien mukaan lupan mukaista kahden metrin suojamaakerrosta. Muistuttajien mukaan hakemuksen karttaliitteiden korkotasojen perusteella läntisen osan varastointi ja käsittelyalueet sijaitsevat pohjaveden tasolla, ilmeisesti alueiden pohja on tarkoitus täyttää, mutta täyttömaan käyttö suojakerroksena aiheuttaa uusia riskejä sekä pohja-että pintavedelle.

Muistuttajat ovat myös havainneet ottoalueella maa-ainekasassa lupiinia kesällä 2025, muistuttajat epäilevät hakijan kuljettaneen lupiinia sisältävät maa-ainekset metsäautoteille.

Muistuttajat huomauttavat maa-aineslupahakemuksen sisältävän puutteita: keskimääräinen ottomäärä sallii maa-aineksen oton lyhyemmässä ajassa, jolloin maa-aineksen oton ja kuljetuksen haitat keskittyvät lyhyemmälle ajalle.

Muistuttajat huomauttavat haitallisten aineiden kulkeutumisen riskistä Pyhäjärveen. Pässilampi sijaitsee n. 100 m:n päässä lupa-alueen rajasta. Pässilampi saa vetensä ojituksista, jotka ympäröivät ja sivuavat haetun lupan aluetta. Ojitus yltää aivan suunnitellun varastointi- ja käsittelyalueen reunaan. Hydrauliojly- tai vastaavien vuotojen sattuessa ojitus vie nesteet mahdollisesti suoraan Pässilampeen ja edelleen Pyhäjärveen.

Muistuttajat huomauttavat, ettei maa-ainesten murskaukselle ole haettu ympäristölupaa. Lisäksi hakemuksessa annetaan ymmärtää, että alue sijaitsee metsän ympäröimänä, kaukana asutuksesta. Lännen suunnassa lähin asutus on n. kilometrin päässä ja välissä on harvakasvuinen suo avohakkuualue sekä n. 300 m metsää. Hakemuksessa viitataan metsän melua vaimentavaan vaikutukseen. Sitä ei kuitenkaan kerrota, että seudun asumusten ja soranottoalueen välinen metsä hakattiin avohakkuuna suurimmalta osin keväthalvella 2025, jolloin metsän mahdollisesti vaimentava vaikutus on vähentynyt merkittävästi. Muistuttajat huomauttavat myös hakemuksessa esitettyjen meluntorjuntatoimien, mm. meluvallit ja murskauslaitoksen sijainti ottoalueen

pohjalle ole mahdollista, jolloin melun kantautuvuus ympäristöön on todennäköisesti erittäin voimakasta.

Muistuttajat huomauttavat myös alueen liikenneturvallisuudesta, sillä soran kuljetusreitti ottoalueelta on erittäin kapea, mäkinen ja mutkainen. Muu liikenne ei ole vilkasta loppukesää lukuun ottamatta, mutta tuolloin olosuhteita tuntemattomat marjastajat ja alueen metsästysoikeutta vuokraavat metsästäjät ovat vaarassa joutua onnettomuuteen raskaiden ajoneuvojen kanssa.

Muistuttajien mielestä hakemuksessa esitetään varsin joustavia ja harkinnanvaraisia lupaehtoja: tehdään tarvittaessa suoja-alue, tehdään tarvittaessa lisää pohjaveden mittauspisteitä, tehdään aistinvaraisia arvioita, otetaan soraa keskimäärin jne. Esitetyt lupaehdot antavat liikaa mahdollisuuksia kiertää vastuuta luonto- ja asutusta ympäristöstä.

Hakijan kuuleminen:

Maa-aineslupan hakijaa on kuultu saapuneen naapurin huomautuksen johdosta 26.9.2025 lähetetyllä sähköisellä kuulemiskirjeellä. Hakija vastasi lausuntojen vastinepyyntöön 24.10.2025 seuraavaa:

UPM Kymmene Oyj:n vastine naapuritilan AA muistutukseen:

Hakemuksesta ja suunnitelmasta yleisesti, kyseessä on siis jo olemassa olevan toiminnan jatkaminen ja alueen laajentaminen. Uusi ottamisalue on pienialainen, noin yhden hehtaarin suuruinen ja ottamismäärä on pieni, 10 000 m³. Aiemman ottamistoiminnan aikana on noudatettu lupaehtoja eikä toiminnasta ole tullut huomautuksia.

Pohjavesi

Pohjaveden pinnan taso on tarkistettu Kiteen kaupungin suorittamassa tarkistuksessa lokakuussa 2025 ja on linjassa vuoden 2025 hakemuksen tietojen kanssa. Pohjaveden havaintoputkissa pohjaveden pinnan taso voi vaihdella kymmeniä senttejä sen mukaan onko vuosi ollut miten sateinen. Hakemuksen ylin pohjaveden pinnan taso on havaintoihin nähden ylempänä. Muistutuksessa on väitetty lupaehtoja rikotun ja maa-aineksia otetun läheltä pohjavettä. Tätä ei ole maastossa suoritettujen mittauksen korkotietojen mukaan tapahtunut eikä Kiteen kaupungin tarkastuksessa havaittu, joten väite on perätön.

Lupiini

Kiteen kaupungin tarkastuskertomuksessa on havaittu alueella muutamia lupiineja, jotka hakija lupaa poistaa ja tarkkailee jatkossa mahdollisia lupiini-esiintymiä.

Maa-ainesten kuljetus

Arvioitu vuotuinen ottamismäärä 1000 m³ tarkoittaisi noin 70-80 kuorma-autollista vuoden aikana eli keskimäärin 1,5 kuorma-autollista viikossa ja jos talvikuukausina ajamista ei tapahdu niin keskimäärin ajoa olisi 2-3 kuorma-autollista viikossa sulan maan aikaan. Toisaalta esimerkiksi metsäautoteiden sorastus voidaan tehdä tiiviimpänä ajan jaksona, esimerkiksi viikon aikana voidaan ajaa useampia kuormia mutta vastaavasti jää sitten viikkoja, jolloin ajamista ei tapahdu ollenkaan ja näin on hakemuksessakin mainittu.

Riskit pohjaveden pinnan pilaantumisesta

Ottamisalue ei sijaitse luokitetulla pohjavesialueella. Hakemuksen mukaisesti ottotason ja pohjavedenpinnan tason väliin jää varmuudella kahden metrin suojakerros. Ottoalueen ja muistutuksen laatijoiden kaivon välissä on noin kilometrin etäisyys, lampi (+97.3 eli kaksi metriä havaitun pohjaveden pinnan

alapuolella) ja suoalue, joten ottoalueen ja hakijoiden kaivon välillä ei ole todennäköisesti pohjavesiyhteyttä.

Riski haitallisten aineiden kulkeutumisesta Pyhäjärveen

Öljyvuotojen osalta hydraulioöljyjen tai muodon vuotojen varalta hakija varaa ottosuunnitelman mukaisesti imeytysmaton, -turvetta ja jätesäkkejä. Mahdollinen vuodossa paikallisesti saastunut maa-aines toimitetaan asianmukaiseen jatkokäsittelypaikkaan eikä haitallisia aineita pääse kulkeutumaan vesistöön

Melu

Kyseisellä ottoalueella ei suoriteta ympäristölupaa tarvitsevaa kallion poraamista, räjäytystä tai murskausta, joka kestäisi yli 50 vrk. Meluisimpia työvaiheita eli kallion poraamista tai räjäytystä ei alueella ole tarkoitus suorittaa.

Ympäristöhallinnon ohjeistuksen mukaan lähimpään asutukseen tulee täyttyä 300 metrin suojaetäisyys. Nyt lähimpään asuinrakennukseen on matkaa yli kolminkertaisesti. Lisäksi metsä, tuotekasat ja pintamaavallit vähentävät leviävän melun määrää, hakemuksessa esitetyllä tavalla. Ns. meluavia työpäiviä on ottoajalle arvioitu alle 50 joten meluvaikutus jää vähäiseksi.

Liikenneturvallisuus

Liikenne suoritetaan olemassa olevaa tiestöä myöten, jota käyttävät myös tukkirekat. Tietä pidetään kunnossa. Aiempaan ottotoimintaan verrattuna liikennemäärissä ei ole muutoksia.

Lupaehdot

Hakija on esittänyt erilaisia vaihtoehtoja lupaviranomaiselle suunnitelmassaan, joita lupaviranomainen voi harkita, kun tekee päätöksen lupaehdoista ja määräyksistä

ASIAN RATKAISU

Kiteen kaupungin ympäristölautakunta myöntää UPM Kymmene Oyj:lle hakemuksen ja alla esitettyjen lupamääräysten mukaisesti luvan maa-ainesten ottamiseen. Ympäristölautakunta ei myönnä lupaa maa-ainestlain 21 §:n mukaiseen toiminnan aloittamiseen muutoksenhausta huolimatta.

Maa-ainesten ottamisessa on noudatettava seuraavia lupamääräyksiä

1. Sallittu maa-aineksen ottomäärä on 10 000 k-m³. Ottamisalue on enintään ottamissuunnitelmassa esitetyn laajuinen. Ennen toiminnan aloittamista ottoalue on merkittävä maastoon.
2. Ottamisalueen reunat on merkittävä maastoon oton aikana lippusiimoin, aidalla tai selvin varoitustauluin.
3. Pohjaveden pinnan tasoa tulee seurata kaksi kertaa vuodessa. Tiedot korkeushavainnoista tulee toimittaa Kiteen ympäristölautakunnalle vuosittain tammikuun loppuun mennessä.
4. Ylimmän havaitun luonnollisen pohjaveden pinnan yläpuolelle on aina jätettävä vähintään kahden (2) metrin paksuinen suojakerros kaivamatonta maata.

Alin sallittu ottotaso on +101.00 (N2000). Alimman ottotason tarkkailemiseksi on korko ja alin ottotaso merkittävä selvästi maastoon. Ottamistasoa on nostettava, jos havainnot pohjaveden pinnan korkeudesta sitä edellyttävät.

5. Alueelle ei saa läjittää tai levittää muualta tuotuja maa-aineksia lukuun ottamatta jälkihoitotoimenpiteiden yhteydessä tarvittavaa verhoilumateriaalia. Muualta tuotua verhoilumateriaalia ei saa varastoida alueella. Ottoalueen maisemoinnissa ei saa käyttää maa-ainesta, joka voi sisältää vieraslajien juuria, siemeniä tai muita lisääntymiskykyisiä osia.
6. Haitalliset vieraslajit on hävitettävä alueelta viipymättä.
7. Alue on pidettävä siistissä kunnossa eikä sinne saa tuoda jätteitä.
8. Luvan haltijan on arvioitava ja tarvittaessa tarkistettava kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelmaa vähintään viiden vuoden välein ja ilmoitettava tästä Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
9. Mikäli alueella murskataan kiviaineksia, tulee murskauksesta tehdä ilmoitus Kiteen kaupungin ympäristölautakunnalle vähintään 30 vuorokautta ennen toiminnan aloittamista. Mikäli alueella murskataan yhdessä tai useammassa jaksossa yhteenlaskettuna vähintään 50 päivää, tulee murskaukselle hakea ympäristölupa.
10. Teiden ja alueiden, joilla ajoneuvot liikkuvat sekä maa-ainesten varastokasojen haitallinen pölyäminen kuivana aikana on estettävä esimerkiksi kastelemalla. Pölynsidontaan ei saa käyttää pohjavedelle haitallisia aineita.
11. Toiminnan aiheuttama keskiäänitaso (L_{Aeq}) ei saa ylittää asumiseen käytettävillä alueilla päivällä klo 7-22.00 arvoa 55 dB eikä loma-asumiseen käytettävillä alueilla arvoa 45 dB. Tarvittaessa valvontaviranomainen voi velvoittaa toiminnanharjoittajan mittaamaan melua häiriintyvissä kohteissa.
12. Kaivuualueella ei saa varastoida öljytuotteita. Kaivuualueen ulkopuolella öljytuotteita saa varastoida vain siellä käytettäviä koneita varten. Öljytuotteiden säiliöiden on oltava kaksoisvaipallisia tai ne on varustettava tiiviillä säiliön tilavuutta vastaavalla katetulla suoja-altaalla. Öljysäiliöiden säilytyspaikka ja työkoneiden tankkauspaikka on oltava pohjarakenteeltaan nestetiiviitä ja kaukalomallisia mahdollisten valumien estämiseksi.
13. Koneiden ja laitteiden säilytyspaikat sekä tankkauspaikka on sijoitettava kaivuualueen ulkopuolelle ja suojattava maahan kaukalon muotoon asennettavalla lujalla muovikalvolla. Ottamisalueella tai sen välittömässä läheisyydessä ei saa tehdä laajamittaisia koneiden huoltotöitä. Alueella tulee olla käytettävissä imeytysmateriaalia öljyvuotojen varalta.
14. Maa-ainesluvan haltijan tulee vuosittain tammikuun loppuun mennessä ilmoittaa otetun maa-aineksen laatu ja määrä NOTTO-rekisteriin tai Kiteen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
15. Ottaminen ja jälkihoito alueella on tehtävä vaiheittain ja välittömästi otto-toiminnan päätyttyä. Luiskat on tasattava hakemuksen mukaisesti luonnolliseen maanpinnan mukaiseen kaltevuuteen, vähintään 1:2,5 ja kuopan pohja tehtävä loivasti vaihtelevaksi rakennettavilla harjanteilla ja kumpareilla, ympäristön alkuperäisiä maaston muotoja jäljitellen.

Jälkihoidettavalle alueelle tulee muodostaa uusi kasvualusta levittämällä pohjatasolle ja luiskiin noin 15 cm:n kerros hiekkaa ja sen päälle noin 5 cm:n kerros humusta, joka sekoitetaan hiekkakerroksen pintaosaan. Tähän tarkoitukseen voidaan käyttää alueelta kuorittua pintamaata tai muualta tuotua tarkoitukseen sopivaa humusta. Alueen etelään, lounaaseen

ja länteen suuntautuvan rinteeseen yläosaan voidaan jättää 5-10 m leveä kaista ilman humusverhousta alkuperäisen harjukasvillisuuden palautumisen edistämiseksi.

Soranoton jälkeen alue on metsitettävä tai annettava luontaisesti metsittyä. Jälkihoitotyöt tulee olla tehtynä viimeistään vuoden kuluessa luvan päättymisestä.

16. Maa-ainesten oton päätyttyä ja jälkihoitotoimenpiteiden tultua suoritetuksi alueella luvan hakijan on pyydettävä loppukatselmusta.

PERUSTELUT

Luvan myöntämisen edellytykset:

Lupa ainesten ottamiseen on myönnettävä, jos asianmukainen ottamissuunnitelma on esitetty eikä ottaminen tai sen järjestely ole ristiriidassa maa-aineslain 3 §:ssä säädettyjen rajoitusten kanssa. Asiaa harkittaessa on otettava huomioon myös lupamääräysten vaikutus. Maa-aineksen ottamisesta ei saa seurata kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa tai tärkeän tai muun vedenhankintakäyttöön soveltuvan pohjavesialueen veden laadun tai antoisuuden vaarantuminen, jollei siihen ole saatu vesilain mukaista lupaa.

Yleisperustelut:

Kun otetaan huomioon ottopaikan ympäristöstä ja toiminnan laadusta ja laajuudesta saatu selvitys sekä edellä annetut lupamääräykset, ei ottamisesta aiheudu kauniin maisemakuvan turmeltumista, luonnon merkittävien kauneusarvojen tai erikoisten luonnonesiintymien tuhoutumista, huomattavia tai laajalle ulottuvia vahingollisia muutoksia luonnonolosuhteissa. Hanke ei ole myöskään ristiriidassa luonnonsuojelulain säädösten kanssa.

Ottoalue sijaitsee yli 2000 hehtaarin (maapinta-ala) suuruisella metsäkiinteistöllä, ottoalueen lähialueella sijaitsee useita hakijan hallinnoimia metsäautoiteita. Otettava maa-aines käytetään hakijan omistamien metsätilojen metsätieverkoston peruskorjauksissa, laajennuksissa ja kunnossapidossa, jolloin hyväkuntoisia metsäautoiteista hyötyvät myös alueella retkeilevät, marjastavat ja metsästävät henkilöt.

Hakemuksen mukainen alue sijaitsee pitkään maa-ainesten ottoon ja metsätalouteen käytetyllä alueella, keskeisellä paikalla hakijan käyttökohteisiin nähden. Maa-aineksen ottamistoiminnan keskittäminen ja sijoittaminen jo toiminnassa oleville ottamisalueille tai niiden välittömään läheisyyteen, vähentää maisemaan tai ympäristöön kohdistuvia vaikutuksia.

Hakemuksen mukainen toiminta tulisi olemaan volyymiltaan samansuuruista kuin aikaisemmin. Hakemuksen mukaan keskimääräinen otto on vuosittain noin 1000 k-m³. Todellisuudessa maa-ainesta murskataan kerralla 1-3 vuoden tarpeen verran. Näin ollen murskaamisesta syntyvät melu- ja pölyhaitat keskittyvät lyhyelle ajanjaksolle, jolloin ottoalueella on myös useita hiljaisempia vuosia.

Hakijan käsityksen mukaan kohteen ympäristössä ei ole nykyisen toiminnan myötä tapahtunut merkittäviä haitallisia muutoksia eikä hakijan tietoon ole tullut merkittäviä valituksia melusta tai pölystä. Toiminnan merkittävimmät ympäristövaikutukset ovat melu ja pöly, jotka ovat toiminnanaikaisia, eivät pysyviä.

Suunnitelma-alueella ei ole yhteiskunnan vedenhankinnan kannalta tärkeitä pohjavesivarantoja, eikä alueella ole pohjaveden käyttöä, joten hanke ei vaikuta pohjaveden käyttöön.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 § liitteen 1 taulukon 2 kohdan 7e mukaan sellainen tietyllä alueella sijoitettava siirrettävä murskaamo, jonka toiminta-aika on yhteensä vähintään 50 päivää, vaatii ympäristöluvan. Maa-aineksen murskaus vaatii ympäristöluvan aina ottoalueen sijaitessa pohjavesialueella. Hakemuksen mukainen ottoalue ei sijaitse pohjavesialueella, eikä ottoalueella suoriteta murskausta yli 50 päivää, jolloin murskaus voidaan suorittaa ympäristönsuojelulain 118 §:n mukaisella meluilmoituksella.

Maa-aineslain 27 §:n mukaista aloittamisoikeutta muutoksenhausta ei myönnetä. Maa-aineslupa mukainen maa-ainesten ottoalue on talousmetsää, joten luvan täytäntöönpano ennen muutoksenhakuajan päättymistä aiheuttaisi korvaamatonta vahinkoa luonnolle, mikäli päätös kumottaisiin.

Yksityiskohtaiset perustelut:

Määräyksellä 1 varmistetaan sallittu maa-aineksen ottomäärä. Määräyksellä varmistetaan myös, että ottamisalue on selkeästi havaittavissa eikä toiminta laajene lupaa laajemmalle alueelle tai naapurikiinteistöjen puolelle.

Määräys 2 on tarpeen työturvallisuuden ja yleisen turvallisuuden vuoksi.

Määräykset 3-5 on asetettu pohjaveden laadun ja määrän sekä ottotoiminnan suunnitelmallisen etenemisen turvaamiseksi. Ottotason selkeä merkintä helpottaa sekä valvontaa että itse ottotoimintaa. Muualta tuoduissa maa-aineksissa voi olla haitallisia aineita, jotka voivat varastoinnin aikana kulkeutua pohjaveteen. Mikäli alueelta kuoritut pintamaat eivät riitä kasvualustan muodostamiseen, voidaan tähän tarkoitukseen käyttää myös muualta tuotuja puhtaita ja vieraslajien siemenistä vapaita aineksia.

Määräyksellä 6 varmistetaan ottotoiminnassa huomioitava vieraslajien torjunta. Vieraslajia ei saa pitää, kasvattaa, istuttaa, kylvää tai muulla vastavalla tavalla käsitellä siten, että se voi päästä ympäristöön.

Määräyksellä 7 ehkäistään roskaamista ja toiminnassa muodostuvista jätteistä aiheutuvaa haittaa.

Määräyksellä 8 muistutetaan maa-aineslain 16b §:n mukaisesta kaivannaisjätteen jätehuoltosuunnitelman arviointivelvollisuudesta.

Määräyksellä 9 muistutetaan ympäristönsuojelulain säännöksistä murskauksen osalta. Meluilmoitusta tai ympäristölupaa käsiteltäessä voidaan antaa tarkempia määräyksiä muun muassa melun ja pölyn leviämisen ehkäisemiseksi. Maa-aineksen murskaukselle ei tarvitse ympäristölupaa, sillä kohde ei sijaitse pohjavesialueella ja murskaustoiminta on vähäistä (alle 50 päivää).

Määräyksillä 10 ja 11 ehkäistään kohtuutonta haittaa ottopaikan läheiselle asutukselle.

Määräyksillä 12 ja 13 ehkäistään toiminnan aiheuttamaa riskiä maaperän ja pohjaveden pilaantumisesta.

Määräys 14 muistuttaa vuosittaisesta maa-ainesten ottomäärän raportointivelvollisuudesta.

Määräys 15 ottoalueen muotoilusta on tarpeen, jotta alue ottotoiminnan jälkeen sopii ympäröivään maisemaan ja alueella on turvallista liikkua. Maanoskerroksen palauttaminen nopeuttaa kasvillisuuden muodostumista, joka on erityisen tärkeää pohjaveden suojelun kannalta.

Määräys 16 loppukatselmuksella varmistetaan ottotoiminnan asianmukainen loppuun saattaminen.

Muistutuksen huomioiminen lupapäätöksessä

Lupaviranomainen on lupaharkinnassaan päätenyt siihen, että ottamalla huomioon lupamääräykset, ei perusteita luvan hylkäämiselle ole. Luvassa on annettu määräyksiä mm. pölyämisen ehkäisemisestä (määräys 10) sekä pohjaveden pilaantumisen ehkäisemisestä (määräykset 12-13). Lisäksi on määrätty seurattavaksi pohjaveden korkeutta suojatäisyyden valvomiseksi (määräys 3 ja 4). Määräyksissä 5 ja 6 on lisäksi määrätty vieraslajien torjunnasta ottoalueella. Melutasolle on asetettu raja-arvot melutason ohjearvoista annetun valtioneuvoston päätöksen (993/1992) mukaisesti (määräys 11).

VOIMASSAOLOAIKA

Tämä ottolupa on voimassa 10 vuotta luvan myöntämisestä.

SOVELLETUT OIKEUSOHJEET

Maa-aineslaki 1, 1a, 3-7, 10–16, 19–21, 23 ja 23a, 23b §
 Laki vieraslajeista aiheutuvien riskien hallinnasta (1709/2015, 3-4 §)
 Valtioneuvoston asetus maa-ainesten ottamisesta (926/2005) 1-4, 6-9 §:t
 Valtioneuvoston asetus kaivannaisjätteistä (379/2008) 1-4 §
 Kiteen kaupungin hallintosääntö 7.4.2025 5 luku 16.3 §
 Kiteen kaupungin maa-ainestaksa (18.12.2024) 1-4 §

MAKSUT

Ottamissuunnitelman tarkastamisesta sekä naapurien kuulemisesta peritään ympäristölautakunnan 18.12.2024 hyväksymän ja 1.1.2025 voimaantulleen maa-ainesten ottamissuunnitelman tarkastamista ja ottamistoiminnan valvontaa koskevan taksan 2 §:n kohdan 1 ja 4 §:n mukaan yhteensä **775,00 euroa**. Lisäksi hakijan on suoritettava vuotuinen valvontamaksu kulloinkin voimassa olevan taksan suuruisena. Tämä palvelumaksu on arvonlisäverotonta.

VAKUUS

Vakuutta ei vaadita, koska luvan mukainen kokonaisottomäärä ei ylitä 10 000 k-m³, eikä maa-aineslain 27 §:n mukaista aloittamisoikeutta muutoksenhausta huolimatta myönnetä.

PÄÄTÖKSEN TIEDOKSIANTAMINEN**Päätös**

Hakija

Jäljennös päätöksestä

Kiteen kaupunginhallitus

Pohjois-Karjalan ELY-keskus

Notto-tietokanta

Ilmoitus päätöksestä

Kukaan ei ole kirjallisesti pyytänyt päätöstä tiedokseen.

Julkinen kuulutus

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella yleisessä tietoverkossa
27.11.2025 – 5.1.2026

MUUTOKSENHAKU JA VALITUSOSOITUS

Tähän ympäristölautakunnan päätökseen saa hakea muutosta se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (asianosainen) sekä kunnan jäsen. Lisäksi valitusoikeus on alueellisella ELY-keskuksella. Kunnan jäsen saa hakea muutosta myös sillä perusteella, että päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä tai päätöksen tehnyt viranomainen on ylittänyt toimivaltansa tai päätös on muuten lainvastainen.

Valitusviranomainen ja valitusaika:

Itä-Suomen hallinto-oikeus
Postiosoite: PL 1744, 70101 Kuopio
Käyntiosoite: Minna Canthin katu 64, 70110 Kuopio
Sähköpostiosoite: ita-suomi.hao@oikeus.fi
Faksinumero: 029 56 42501
Puhelinnumero: 029 56 42500

Kirjaamon aukioloaika: arkisin 8.00 – 16.15

Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Valituskirja:

Valituskirjassa on ilmoitettava

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen,
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta,
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Valitusasiakirjojen toimittaminen:

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusviranomaiselle ennen valitusajan päättymistä. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse tai lähetin välityksellä. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille ennen valitusajan päättymistä.